

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU LUSTRACYJNEGO SPÓŁDZIELNI W 2023 R.

DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW SAMORZĄDOWYCH ZLSP

Rada Nadzorcza

W 2023 r. Rada Nadzorcza odbyła 4 posiedzenia plenarne, Prezydium Rady obradowało 5 razy. Komisja Rewizyjna odbyła 2 posiedzenia. Rada Nadzorcza podjęła 17 uchwał.

Stan Rady Nadzorczej nie uległ zmianie. Rada pracowała w 13 osobowym składzie, z którego zostało wybrane 4 osobowe Prezydium, w osobach: Tadeusz Bartkowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Krzysztof Grzelak – V-ce Przewodniczący Rady Nadzorczej, Anna Bulka – Sekretarz Rady Nadzorczej, Teresa Bętkowska – Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej.

Na posiedzeniach Rady omawiane były wszystkie najistotniejsze zagadnienia związane z działaniem ZLSP, z jego sytuacją finansową i organizacyjną.

Rada Nadzorcza w związku z wyborami delegatów na VII Kongres spółdzielczości udzieliła rekomendacji dla Prezesa Zarządu Janusza Paszkowskiego, Pani Anny Bulka, Pani Pauliny Kostrzewa i Pani Karoliny Berger. Członkowie Rady Nadzorczej aktywnie uczestniczyli w konsultacjach Tez na VII Kongres Spółdzielczości i przygotowaniach Nadzwyczajnego Zjazdu ZLSP i Zjazdów Przedkongresowych. Rada Nadzorcza odniosła się również do Korespondencji prowadzonej z Krajową Radą Spółdzielczą w związku z przeprowadzonym badaniem lustracyjnym w 2022 r. oraz sformułowanymi wnioskami. Zjazdowi Delegatów ZLSP został zarekomendowany wniosek o odrzuceniu zaleceń polustracyjnych przygotowanych po badaniu.

Zarząd

W 2023 r. Zarząd odbył 11 posiedzeń, na których podjęto łącznie 62 uchwały. Skład Zarządu w 2023 r. został powiększony o 1 osobę, czyli pracował w składzie 5 osobowym. W skład Zarządu wchodził Prezes Zarządu Janusz Paszkowski, V-ce Prezes Zarządu Janusz Szajta, Członek Zarządu Jadwiga Kotkowska, Członek Zarządu Joanna Brzozowska – Wabik, Członek Zarządu Bożena Piaskowy. Pan Janusz Szajta w dniu 23.11.2023 złożył rezygnację z pełnienia funkcji z końcem 2023 r. Jego rezygnacja została przyjęta i na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 13 grudnia 2023 r. podjęto uchwałę nr 36/2023 o jego odwołaniu. Równocześnie powołano na funkcję Zastępcy Prezesa Zarządu Panią Bożenę Piaskowy uchwałą nr 37/2023.

Na Pełnomocnika Zarządu został powołany Pan Jakub Rynduch w dniu 30 listopada 2023 r. uchwałą 54/2023.

W 2023 r. Zarząd koncentrował działania na unormowaniu sytuacji finansowej Związku. Skrupulatnie kontrolowano i analizowano koszty i przychody powstające z poszczególnych działalności.

W ramach realizacji przyjętych założeń rozpoczęto zmiany organizacyjne i kadrowe.

Prezes Zarządu organizował narady Dyrektorów oraz jednostek organizacyjnych ZLSP, podczas których omawiano wyniki ekonomiczne i problemy każdej jednostki oraz działania planowane przez Związek. W ramach współpracy z interesariuszami i integracji środowiska spółdzielczego realizowano spotkania w poszczególnych Delegaturach, na których obecni byli zawsze przedstawiciele Zarządu.

Sprawozdanie finansowe za rok 2022 zostało sporządzone w ustawowym terminie, zbadane przez biegłego rewidenta, a wyniki zostały przedłożone na piśmie Radzie Nadzorczej i Zarządowi. W „Opinii z przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego za rok 2022 została zawarta ocena, że sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z wymogami ustawowymi, w sposób nie budzący zastrzeżeń.

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

Działalność lustracyjna

W 2023 r. ilość zrealizowanych lustracji wyniosła 63, z tego wykonano 23 w spółdzielniach zrzeszonych i 40 w spółdzielniach niezrzeszonych. Dodatkowo należy zaznaczyć, że w 2023 r. rozpoczęto kilka badań lustracyjnych, które zostały zakończone w 2024 r.

Wpływy z działalności lustracyjnej w ostatnich 3 latach wyniosły odpowiednio: w 2021 r. **220.838,21 zł**; w 2022 roku **364.653,19 zł**; a w 2023 roku **388.645,89 zł**.

Działalność audytowa

Związek Lustracyjny Spółdzielni został skreślony z listy podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych decyzją z dnia 18.10.2021 r. w związku z nie spełnieniem wymogu dot. składu zarządu podmiotu uprawnionego do badania, w skład którego muszą wchodzić biegli rewidenci. W związku z powyższym nie prowadzi działalności w zakresie przeprowadzania audytów.

Działalność szkoleniowa

W 2023 r. prowadzono przede wszystkim szkolenia w formule on-line przeszkolono łącznie 212 uczestników. Przychody z działalności szkoleniowej odpowiednio wynosiły: w 2021 r. **106.606,65 zł**; w 2022 r. **38.752,02zł**; a w 2023 r. **37.528,21 zł**. ARiPS przeprowadził szkolenie dla 39 osób podczas zjazdu szkoleniowo - integracyjnego w Puławach pt. „Szkolenie na temat rozwoju opartego na mocnych stronach”.

W 2023 r. przeprowadzono 10 otwartych szkoleń online m.in. Aplikowanie do Krajowego Planu Odbudowy; „Przygotowanie sprawozdania finansowego za rok 2023 w spółdzielniach”; „Rozliczenie roczne CIT w spółdzielniach za 2022 rok”; „Rozliczenie roczne CIT w NGO i PES za 2022 rok”; „Zmiany w podatku VAT w 2023 roku”; „Zmiany w prawie pracy w 2023 roku”; „Prawo Spółdzielcze w praktyce”; „Praktyczne rozliczanie składników wynagrodzeń na listach płac w 2023 roku”; „Zmiany w prawie spółdzielczym, bezpieczeństwo w świecie cyfrowym, analiza wskaźnikowa przedsiębiorstwa, jak czytać bilans?”; „Prawo pracy w 2023 – podsumowanie zmian w ujęciu praktycznym”. Część z tych szkoleń zgłaszane jest jako doszkalanie dla lustratorów.

Dodatkowo zorganizowano osobne dwudniowe (stacjonarne) doszkalanie dla lustratorów w Warszawie 25 -2 6.09.2023 r.

Kontynuowano również dostarczanie bezpłatnych szkoleń z zakresu korzystania z aplikacji ZOOM do zdobywania wiedzy, aby bariery technologiczne nie powstrzymywały spółdzielni przed korzystaniem z kształcenia on-line.

ZLSP jest wpisany zgodnie z lokalizacją siedziby do Rejestru Instytucji Szkoleniowych (RIS), który jest prowadzony przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie, Młynarska 16,01-205, Warszawa pod nr 14/00173/2023 i corocznie składa sprawozdanie z tej działalności.

Działalność archiwizacyjna

Działalność archiwizacyjna w 2023 r. była skoncentrowana na archiwizowaniu i przyjmowaniu nowych akt do składnic, wydawaniu zaświadczeń i kserokopii dokumentów poświadczających zatrudnienie, wysokość wynagrodzeń etc. W ramach reorganizacji zostały połączone składnice w Krakowie i w Warszawie. Dokumentacja zgromadzona w Warszawie została przewieziona do Krakowa. Przeprowadzono konsultacje i dokonano zmiany Regulaminu składnic ZLSP, który zacznie obowiązywać od 1 marca 2024 r.

Do likwidowanych spółdzielni wysyłane są oferty na archiwizację i przechowywanie. W 2023 roku przychody z tego tytułu stanowiły kwotę 383.329,49 zł.

Działalność pomocowa

Zarząd kontynuował działalność Funduszu Pomocy Spółdzielniom, z którego systematycznie udzielane były pożyczki. W ciągu ostatnich 3 lat działalność Funduszu przedstawiała się w następujący sposób: W 2021 r. nie udzielono pożyczek, a w 2022 r. udzielono dwie pożyczki na kwotę 60.000,00 zł. Pożyczki 2023 nie było.

W 2022 r. ZLSP udzielił również wsparcia (darowizna) dla 2 spółdzielni - członków ZLSP w wysokości 18.000 zł w związku ze zdarzeniami losowymi, których skutki ekonomiczne bardzo je dotknęły (pożar pralni, klęska ekologiczna – zatrucie Odry). W 2023 r. darowizny wyniosły 6.500,00 zł w tym Polska Akcja Humanitarna – 5.000,00 zł, FRUSU 1.500,00zł.

Pomocy konsultacyjno – instruktażowej dla spółdzielni i innych podmiotów zainteresowanych problematyka spółdzielczą udzielają na bieżąco pracownicy w Delegaturach Regionalnych Związku.

Należy podkreślić, że w ramach swoich zadań Agencja Rozwoju i Promocji Spółdzielczości prowadziła wśród spółdzielni szeroką akcję informacyjno-doradczą w zakresie możliwości pozyskiwania wsparcia przez spółdzielnie jako podmioty ekonomii społecznej. 17 stycznia 2023 roku Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ogłosiło program, który jest zatytułowany „Odporność oraz rozwój ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej” na lata 2022-2025. Dzięki wsparciu ARiPS ZLSP i spółdzielnie pozyskały dotacje na łączną kwotę: 2 791 915 zł (17 podmiotów). Łącznie w I naborze Związek nadzorował przygotowanie 15 wniosków, z czego 14 były to wnioski złożone przez spółdzielnie z terenu całego kraju. Jeden wniosek złożył również ZLSP. W drugiej edycji złożono 8 wniosków, z czego jeden był wnioskiem ZLSP. Działa również zespół doradców ZLSP, do którego spływają zapytania ze strony spółdzielni, a następne trafiają do członka zespołu specjalizującego się w danej tematyce. Najczęstsze pytania pojawiające się ze strony spółdzielni dotyczą rozstrzygnięcia kompetencji poszczególnych organów, interpretacji zapisów Prawa Spółdzielczego w przełożeniu na wewnętrzne regulaminy spółdzielni, rozstrzygnięcia spraw związanych z członkostwem i zatrudnianiem członków spółdzielni. Agencja Rozwoju i Promocji Spółdzielczości prowadzi również szerokie wsparcie dla grup inicjatywnych chcących założyć spółdzielnię – wsparcie dotyczy konsultacji statutów oraz dokumentów koniecznych do założenia spółdzielni.

DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA I WYDAWNICZA

W ramach działalności rzeczniczej Związek bierze udział w konsultacjach wielu dokumentów ważnych z punktu widzenia przedsiębiorstw spółdzielczych oraz w gremiach opiniotwórczych tak jak Krajowy Komitet Rozwoju Ekonomii

Spółecznej, Stała Konferencja Ekonomii Społecznej, Małopolski Komitet Ekonomii Społecznej, Komitet Monitorujący.

W 2023 r. Zarząd aktywnie promował spółdzielnie zrzeszone, poprzez dalsze sponsorowanie, publikacje i artykuły.

Związek bardzo aktywnie działa w mediach społecznościowych docierając do odbiorców w spójny z aktualnymi trendami sposób. Na bieżąco zamieszczane są informacje na stronach internetowych i na FB. Związek umieszcza również materiały w serwisie YouTube m.in. dotyczące działania spółdzielni uczniowskich. Poprzez uczestnictwo ZLSP w różnych gremiach przekazywane są informacje na temat spółdzielczości i jej działania zarówno w środowisku lokalnym jak i na arenie międzynarodowej.

W 2023 r. ZLSP finansował publikacje artykułów ukazujących się w Tęczy Polskiej na temat działań ZLSP i spółdzielni w nim zrzeszonych oraz działania interesariuszy. Sfinansował publikację wydaną z okazji jubileuszu Spółdzielni Lekarzy Specjalistów ZDROWIE NZOZ w Olsztynie. Sfinansował także wydanie kalendarzy z logiem ZLSP na 2024 r.

Współpraca z Interesariuszami w kraju i zagranicą daje Związkowi szansę szerokiego promowania społecznej wartości dodanej, jaką dają spółdzielnie.

Zarząd ZLSP sponsoruje również nagrody organizowane dla przedsiębiorstw społecznych (Konkurs im. Jacka Kuronia, Małopolski Lider Przedsiębiorczości). Bierze również udział w pracach kapituły przyznającej takie nagrody. Aktywnie współpracuje z Stowarzyszeniem Małych i Średnich Przedsiębiorstw Krak Biznes, dzięki temu corocznie przynajmniej jedna ze spółdzielni z województwa małopolskiego jest nominowana do nagrody Pióro Biznesu. W 2023 r. taka nagroda została przyznana dla Mleczarskiej Spółdzielni Pracy Widok „za innowacyjną zmianę zakresu działalności spółdzielni w celu pełnego wykorzystania zasobów materialnych, poprawę rentowności i zapewnienia stabilnego zatrudnienia członkom Spółdzielni”. Zarząd współpracuje również bardzo aktywnie z Fundacją Rozwoju Spółdzielczości Uczniowskiej i promuje idee spółdzielcze wśród dzieci i młodzieży poprzez udział w organizowanych spotkaniach i imprezach. W 2023 r. Sejmik Spółdzielczości Uczniowskiej odbył się w Warszawie w siedzibie ZLSP na ul. Żurawiej.

Działalność promocyjna będzie rozwijana jak również będą zwiększane nakłady na tą działalność, ponieważ Zarząd nadal uważa, że promocja spółdzielni jest jednym z najważniejszych celów działalności statutowej ZLSP.

DZIAŁALNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA

W roku 2023, ZLSP uczestniczył w spotkaniach międzynarodowych przede wszystkim online, co zostało umożliwione przez organizacje członkowskie.

Wśród najważniejszych wydarzeń 2023 roku należy wymienić udział w WZ CECOP oraz Kongresie CICOPA (czerwiec 2023 r.), na którym Pan Janusz Paszkowski Prezes ZLSP został wybrany do Rady CICOPA na kolejną czteroletnią kadencję.

W odniesieniu do wymiany wiedzy, przedstawiciele ZLSP brali udział w serii warsztatów dot. wspierania spółdzielni w transformacji cyfrowej. Warsztaty organizowane były przez CICOPA i włoskich członków tej organizacji. Wiedza z tych warsztatów została przeniesiona do spółdzielni zrzeszonych.

W odniesieniu do działań na rzecz młodych, przedstawicielka młodych w Sieci Młodych ICA, występująca tam z ramienia ZLSP, zobowiązała się do pełnienia funkcji wiceprzewodniczącej Europejskiej Sieci Młodzieżowej do czasu przeprowadzenia prawomocnych wyborów do odradzającej się struktury. Przedstawicielka ZLSP na poziomie Międzynarodowego Związku Spółdzielczego lobbuje w obszarze działań na rzecz młodych ludzi zarówno planując różne pro-spółdzielcze przedsięwzięcia i angażując się w projekty, które może realizować mając oparcie w ZLSP. W odniesieniu do innych działań, Związek wziął czynny udział w konsultacjach m.in. tych dot. zmiany dyrektywy w sprawie opóźnień w płatnościach. Konsultacja opracowana wspólnie z CECOP jest ważna bo opóźnienia w płatnościach pozostają problemem zarówno w relacjach między przedsiębiorstwami (B2B), jak i między przedsiębiorstwami, a administracją (B2G). Powaga sytuacji jest różna w poszczególnych krajach UE.

Wszystkie te ww. działania są przedstawiane nie tylko do wiadomości członków, ale również jako zachęta dla spółdzielni zrzeszonych i niezrzeszonych do wspólnego śledzenia tych wydarzeń (poprzez mailing, informacje na stronie oraz w social mediach), współudziału oraz dzielenia się przemyśleniami i sugestiami, aby Związek reprezentując je na różnych forach był w stanie prowadzić odpowiednie rzecznictwo i zapewniać odpowiedni obustronny przekaz informacji z korzyścią dla zrzeszonych środowiska spółdzielczego oraz innych partnerów ekonomii społecznej w Polsce.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I EDUKACYJNA

W roku 2023 kontynuowano współpracę ze środowiskiem naukowym, w szczególności z Wydziałem Zarządzania Akademii Górniczo Hutniczej w Krakowie, który stał się formalnie Interesariuszem ZLSP. Współpracowano również ze środowiskiem Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie.

Współpraca ta dotyczy edukowania studentów w zakresie spółdzielczości, wprowadzania tematyki związanej ze spółdzielczością do programów nauczania, współpracy z kołami naukowymi, udziału w konferencjach naukowych, zachęcania studentów do odbywania praktyk w spółdzielniach i w samym Związku, etc.

Związek współpracuje z Fundacją Rozwoju Spółdzielczości Uczniowskiej w zakresie krzewienia idei spółdzielczości wśród opiekunów spółdzielni

uczniowskich i SKO oraz dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

REALIZACJA PROJEKTÓW ZE ŚRODKÓW FUNDUSZY UNIJNYCH

W roku 2023 ZLSP nie realizował projektów unijnych.

CZŁONKOSTWO W ZLSP

Stan członków ZLSP na 31 grudnia 2023 r. wynosił 98 spółdzielni, w tym 75 czynnych, 23 w likwidacji. Warunki rynkowe, wzrost cen mediów, wzrost kosztów pracy, brak fachowców i zamówień oraz wzrost średniej wieku członków spółdzielni prowadzi do tego, że podejmują decyzję o likwidacji. Decyzje podejmowane przez spółdzielców są trudne, a proces jest czasem długotrwały. Członkowie ZLSP są wykreślanii głównie z przyczyn ustania ich bytu prawnego, rzadziej z powodu niewywiązywania się z obowiązków członkowskich.

W 2023 r do grona członków ZLSP została przyjęta Spółdzielnia „Dobrze” z siedzibą w Warszawie, wykreślono natomiast 5 Spółdzielni.

Zgodnie ze Statutem ZLSP do swojego grona przyjmuje interesariuszy. Na dzień 31.12.2023 r. w wykazie znajdowały się 5 podmiotów tj. Świętokrzyska Rada Spółdzielczości Uczniowskiej, Fundacja Rozwoju Spółdzielczości Uczniowskiej, Wydział Zarządzania Akademii Górniczo Hutniczej w Krakowie, Fundacja „Splot Społeczny, SM im Tadeusza Kościuszki w Krakowie. Płatność składek członkowskich przez spółdzielnie zrzeszone w Związku była realizowana w nowej wysokości 700 zł rocznie. Przychody ze składek zrzeszonych w Związku spółdzielni wyniosły w 2023 roku 45.919,00 zł.

SYTUACJA FINANSOWA W 2023 R.

W 2023 r. zaobserwowano poprawę sytuacji finansowej ZLSP, chociaż warunki gospodarcze i geopolityczne nie sprzyjały stabilizacji. Zaczęto powoli realizować zatrzymane w okresie pandemii remonty i zakupy wyposażenia koniecznego do prawidłowej realizacji działalności. Wpływ na wynik miały celowe remonty nieruchomości, na które **w 2023 wydatkowano kwotę 302.442,32 zł.** Na zakup niskocennych środków trwałych wydano kwotę 91.417,11 zł.

Należy też podkreślić, iż amortyzacja w 2023 r. w skali Związku stanowiła koszt w wysokości **980.047,32zł**

Zestawienie wyników z działalności ZLSP prezentuje poniższa tabela:

	2021	2022	2023
przychody	8.717.935,96 zł	12.286.240,40	18.916.068,96
koszty	10.625.909,61 zł	12.870.834,93	14.420.446,74
Wynik brutto	- 1.907.973,65 zł	- 584.594,53	+ 4.605.138,73

Należy zauważyć, że w 2023 r. ZLSP osiągnął zysk, jednak jest on wynikiem sprzedaży części posiadanego majątku. Umowa przedwstępna sprzedaży nieruchomości – gruntu w użytkowaniu wieczystym w Gdańsku Brzeźnie zawarta w 2021 r. została sfinalizowana. Z tego tytułu uzyskano przychód w kwocie 5.574.664,06 zł netto. Na działalności statutowej poniesiono stratę w wysokości 1.324.556,59 zł była ona głównie spowodowana wzrostem cen mediów oraz innych kosztów eksploatacyjnych. Mimo podjętych działań nie udało się zrównoważyć przychodami ponoszonych kosztów. Związek realizuje dla zrzeszonych spółdzielni lustracje i inne działania, które nie są przez spółdzielnie w pełni refundowane.

W 2023 r. Związek ustaleniami regularnie spłacał preferencyjną przeznaczoną dla podmiotów ekonomii społecznej długookresową pożyczkę zaciągniętą w Towarzystwie Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych TISE. Na koniec 2023 roku zobowiązanie wynosiło 273.470,71zł.

PODSUMOWANIE

Zarząd Związku realizuje zalecenia Rady Nadzorczej i prowadzi starania by w swojej działalności osiągnąć równowagę pomiędzy przychodami i kosztami. Stała analiza wpływów i wydatków oraz potrzeb pozwala na planowanie działań na skalę możliwości, terminowe regulowanie zobowiązań i utrzymanie płynności finansowej.

Prezes Zarządu
Janusz Paszkowski
CZŁONEK ZARZĄDU
Bożena Piaskowy
CZŁONEK ZARZĄDU
Jadwiga Piaskowa
Członek Zarządu
Joanna Brzozewska-Wabik